

SIVISTYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 10/1999 vp

Hallituksen esitys laiksi elokuvataiteen edistämisestä

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 27 päivänä lokakuuta 1999 lähettänyt sivistysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi elokuvataiteen edistämisestä (HE 120/1999 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitusneuvos Erkki Norbäck ja kulttuurisih-teeri Leena Laaksonen, opetusministeriö
- toimitusjohtaja Jouni Mykkänen, Suomen Elokuvasäätiö

- ohjelmapäällikkö Solja Kievari, MTV Oy
- toiminnanjohtaja Dag Andersson, Finlands-svenskt Filmcentrum r.f.
- toiminnanjohtaja Marit Hohtokari, Suomen Audiovisuaalisen Alan Tuottajat SATU ry
- puheenjohtaja Alf Hemming, Suomen elokuva- ja videotyöntekijöiden Liitto ry.

Lisäksi valiokunta on pyytänyt kirjallisen lausunnon Valtion elokuvataidetoimikunnan puheenjohtaja Juha Rosmalta.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki elokuvataiteen edistämisestä. Laissa säädettäisiin elokuvan ja muun kuvaohjelman valmistamisen ja jakelun tukemisesta samoin kuin muun elokuvakulttuurin edistämisestä valtion talousarvioon otetuista varoista.

Laissa olevan valtuuden nojalla opetusministeriö voisi osoittaa Suomen elokuvasäätiölle valtion varoja jaettavaksi edellä mainittuja tarkoituksia varten.

Elokuvasäätiö voisi myöntää tuotantotukea elokuvan ja muun kuvaohjelman tuottajalle, tekijälle ja levittäjälle sekä muuta tukea muun

muassa elokuvateatterin ylläpitäjälle ja elokuvajuhlien järjestäjälle.

Tuen myöntämisessä elokuvasäätiön tulisi noudattaa hallintomenettelylakia ja muita hallinnollis-oikeudellisia periaatteita. Elokuvasäätiön tulisi myös huolehtia tuen käytön valvonnasta. Laissa säädettäisiin myös elokuvasäätiön tukipäätöstä koskevasta oikaisumenettelystä ja muutoksenhausta.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esityksen tavoitteita oikeina. Tarkoituksena on saattaa elokuvan ja muun kuvaohjelman valmistamista ja jakelua sekä muuta elokuvakulttuurin edistämistä koskevien tukien myöntäminen vastaamaan välilliselle julkiselle hallinnolle asetettuja vaatimuksia. Nykyisin tuen myöntämisestä elokuvalla ei ole lain tasolla säännöksiä, vaan tuesta kotimaiselle elokuvalle säädetään elokuvan tuotantotuesta annetussa valtioneuvoston päätöksessä. Lakiin otettavilla säännöksillä toteutetaan tukien myöntämisessä hyvän hallinnon periaatteet, riittävät oikeusturvanäkökohdat ja tukia käsittelevien henkilöiden rikosoikeudellisen vastuun periaatteet niin, että elokuvasaatiö yksityisoikeudellisena säätiönä voisi jatkossakin myöntää tuet.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että elokuvataidetta edistetään elokuvasaatiön lisäksi myös muuta kautta mm. taiteen edistämisen järjestämisestä annetun lain ja sen nojalla anne-

tun asetuksen perusteella. Taiteen keskustoimikunta ja valtion elokuvataidetoimikunta päättävät esimerkiksi alueellisten elokuvakeskusten, useiden elokuvafestivaalien ja -tapahtumien, elokuvalehtien ja muun elokuvakulttuuritoiminnan tukemisesta, taiteilija- ja kohdeapurahojen myöntämisestä sekä alan valtionpalkinnoista ja elokuvan laatutuesta.

Valiokunnan huomiota on kiinnitetty siihen, että suomenkielisten elokuvien ruotsinkielinen tekstitys elokuvateattereissa on määrältään puutteellista. Valiokunta toteaa, että elokuvasaatiö hoitaa lain tarkoittamissa tehtävissään viranomaistoimintoja ja sen tulee ottaa huomioon perustuslain kielisäännökset.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella sivistysvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 3 päivänä joulukuuta 1999

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Kaarina Dromberg /kok
vpj. Jukka Gustafsson /sd (osittain)
jäs. Tapio Karjalainen /sd
Tanja Karpela /kesk
Jyrki Katainen /kok
Lauri Kähkönen /sd
Osmo Puhakka /kesk

Leena Rauhala /skl
Säde Tahvanainen /sd
Irja Tulonen /kok
Unto Valpas /vas
Pia Viitanen /sd
vjäs. Nils-Anders Granvik /r
Lauri Oinonen /kesk.